



# Biodiverzитета okoli vsake slovenske vasi

**Slovenci veljamo tudi za narod popotnikov. Radi obiskujemo druge države, kjer si ogledujemo stvari, za katere smo doma prikrajšani: tropske obale, monumentalne zgradbe, drugačne kulture, eksotične živali in rastline. Ker toliko potujemo, človeka včasih prešine, da smo v rodni državi videli že vse, kar se videti da. Daleč od tega! Samo če pogledamo biodiverzitetu. Biodiverzitetu so vsa živa bitja, od živali in rastlin, do gob in bakterij, ter vse zgodbe, ki jih pišejo njihova življenja. Na tisoče jih je, okoli vsake slovenske vasi so in, zagotavljam vam, večine niste videli niti slišali še nikoli.**

V evropskih razmerah velja Slovenija za eno bogatejših držav z biodiverzitetu. Nekaj 10.000 naj bi v Sloveniji živelo samo živalskih vrst. Veliko k tej pestrosti prispeva geografski položaj države. Na zahodu se ozemlje dotika Sredozemlja, na severu sega pod Alpe, na vzhodu do panonskih ravnin in na jugu med dinarsko hribovje. In ker ima vsaka od teh štirih pokrajin svoje značilne živali in rastline, jih je na koncu, ko jih seštejemo, pač zelo veliko. A da bi se s to pestrostjo narave znali tudi pohvaliti, kot se pohvalimo, da smo hodili po Kitajskem zidu, ali da smo na vrhu Eifflovega stolpa popili kavo, jo moramo najprej znati ceniti. V nasprotnem bomo še naprej živeli v prepričanju, da je sploh ni ali da je povsem nepomembna, kar seveda ne drži.

Medved in ris sta verjetno najbolj prepoznavni vrsti pri nas. Z njima se znamo občasno celo pohvaliti. Sta pač dve od naših največjih in najbolj karizmatičnih živali. Manjše vrste so skoraj brez izjeme neprepoznavne. A prav med najmanjšimi se pomen biodiverzitetu najbolj pokaže. Kisik, ki ga dihamo, delajo rastline, največ ga naredijo drobne, enocelične alge v rekah, jezerih in morjih. Pitna voda - čistijo nam jo za noht veliki nevretenčarji in bakterije. Hrana, ki jo jemo - tudi

to je biodiverzitetu, saj vsa hrana prihaja iz živih bitij, prostoživečih ali gojenih doma. In da hrana 'zraste', so potrebne še številne druge vrste: oprasovalci, ki zaplodijo sadeže; deževniki, ki mešajo prst, da ostane rodovitna; ptice, pikapolonice, pajki, ki lovijo škodljivce v kmetijstvu in še in še.

Na Nacionalnem inštitutu za biologijo (NIB) biodiverzitetu raziskujemo že 60 let. Opažamo, da se je v tem času njena pestrost v Sloveniji zelo zmanjšala - v veliki meri kot posledica sprememb, ki smo jih v okolju naredili ljudje. In prav ljudje smo tudi tisti, ki lahko in ki moramo te spremembe ustaviti - kdo nam bo sicer delal kisik, čistil vodo in kako bomo prišli do hrane in drugih nenadomestljivih dobrin iz narave? Na NIB smo prepričani, da to lahko dosežemo. Da bi kaj naredili tudi na področju uresničevanja tega prepričanja, s še devetimi partnerji sodelujemo v evropskem

projektu LIFE **Naturaviva**, katerega cilj je čim več ljudi v Sloveniji seznaniti s tem, kaj biodiverzitetu je, kako pomembna je za nas in kaj lahko naredimo, da jo bomo ohranili. Več o projektu in naših aktivnostih lahko preberete na spletni strani: <https://www.naturaviva.si/>.

Ste že kdaj videli rdečeglavega kraljička (na fotografiji)? Pri nas je pogost in splošno razširjen, tako da nam za to, da si ga ogledamo, ni treba v tujino, niti ne daleč od doma.

